

4. Кредити на розвиток бізнесу в банках України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.prostobiz.ua/business/develcredit>.

5. Положення про визначення розміру кредитного ризику [Електронний ресурс]: затверджене Постановою Правління НБУ № 351 від 30.06.2016 р. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16#n33>.

Олена Зінченко

к.е.н., доцент

Юлія Красношапка

студентка

Київський національний університет технологій та дизайну

ОСОБЛИВОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА ТА ЇХ ВПЛИВ НА ОРГАНІЗАЦІЮ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Джерелом інформації діяльності сільськогосподарських підприємств є дані бухгалтерського обліку, який є одним із найважливіших функцій управління підприємством, оскільки на підставі його даних планують, прогнозують, аналізують господарську діяльність.

Бухгалтерський облік сільському господарстві надає необхідні дані руху виробничих процесів, сприяє забезпеченню зберігання власності, зростанню рентабельності, підвищення ефективності і поліпшення якості роботи. Усі перелічене зводиться до функцій, покладених на облік: інформаційної та контрольної.

Сільськогосподарські підприємства мають право використовувати просту форму обліку, де працюють власник (голова) і члени його родини (без залучення найманих працівників). Спрощену форму обліку із використанням спрощеного Плану рахунків використовують сільськогосподарські підприємства, які відповідають статусу малих підприємств.

Решта підприємств ведуть облік за Планом рахунків [1] та Інструкцію 291 про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [2].

Сільськогосподарська діяльність це процес управління біологічними перетвореннями з метою отримання сільськогосподарської продукції та/або додаткових біологічних активів.

Особливості обліку визначаються сезонними умовами сільськогосподарського виробництва. Одержання продукції та процес праці не завжди збігається у часі: продукція рослинництва збирається у певну пору року, праця витрачається у продовж цілого року.

Суттєві особливості рослинництва впливають на організацію обліку витрат. Витрати здійснюють нерівномірно впродовж певного проміжку часу (наприклад, року). Продукцію отримують з дозріванням культур, зазвичай, один раз на рік.

Таблиця 1 - Особливості організації бухгалтерському обліку в сільському господарстві

Особливості активів с/г підприємств	Вплив на організацію бухгалтерського обліку
Земля є незамінним засобом господарського виробництва. При ефективному використанні не зношується, а навпаки, підвищує свою родючість.	У бухгалтерському обліку відображається найважливіший засіб праці — земля. Знос (амортизація) на земельні ділянки не нараховується.
Сезонність, нерівномірність у використанні робочої сили і техніки впродовж року.	Визначається фактична собівартість раз на рік. Спостерігається нагромадження обліку витрат виробництва, які в кінці року розподіляються пропорційно обсягам отриманої продукції.
Невідповідність процесу затрат праці і матеріальних ресурсів з виходом продукції.	Оприбуткування і облік отриманої впродовж року продукції розраховують за плановою собівартістю з доведенням її в кінці року до фактичної.
Процес створення продукту здійснюється під впливом не тільки знарядь, предметів праці, робочої сили, а і природних умов, причому останні мають найбільший вплив на розвиток с/г продукції. Процес вкладання праці внаслідок впливу зовнішнього середовища на біологічні процеси рослин і тварин розтягнутий у часі та характеризується сезонністю, що потребує створення допоміжних підрозділів господарств, які сприяють повнішому використанню природних та трудових ресурсів в даній галузі.	Необхідність своєчасного і точного обліку і контролю виходу продукції рослинництва і тваринництва. Наявні особливості обліку формування основного стада, обліку тварин на відгодівлі, обліку приросту і приплоду. Тривалість виробничого циклу в рослинництві вимагає організації обліку витрат на виробництво продукції за культурами, окремими їх групами і з окремих процесів і видів робіт.
Сільськогосподарські підприємства відтворюють у господарствах своїми силами і засобами частину необхідних їм засобів виробництва.	Дана особливість змушує підприємства розглядати витрати основної діяльності на вирощування молодняка худоби, який переводять в основне стадо, як витрати на капітальні вкладення, оскільки вони вналежать до основних засобів.

Виникає потреба розмежовувати витрати поточного року та майбутніх років. В деяких виробництвах витрати здійснюють одночасно для вирощування культур, окремі витрати, наприклад: насіння, добрива, є продуктами власного виробництва. Собівартість зерна кормів і продукції інших культур встановлюють після збирання врожаю наприкінці року, тоді як продукцію промислових підприємств калькулюють щомісячно.

Одержання продукції тваринництва та витрати на виробництво тривають упродовж року нерівномірно, тому накладні витрати можуть розподілятися на продукцію рослинництва і тваринництва після визначення повного обсягу, тобто наприкінці року. Облік витрат виробництва в рослинництві побудовано таким чином, щоб мати змогу щомісячно узагальнювати витрати на окремі види робіт за культурними або однорідними їх групами, а після завершення року обчислювати фактичну собівартість зібраної продукції.

Така структура обліку дозволяє контролювати відповідність витрат обсягові робіт, якості й термінам їх використання й досягнення врожаю.

У тваринництві витрати узагальнюються за видами й обліковими групами тварин, потім відносять на відповідні види продукції, що калькулюється. Собівартість продукції цієї галузі залежить від обсягу витрат на утримання тварин та їх продуктивності. Продуктивність залежить від якості обслуговування тварин, дотримання раціону годівлі, якості та структури кормів, механізації робіт і низки інших чинників.

Особливість обліку в сільськогосподарських підприємствах зумовлена встановленим порядком оцінки продукції упродовж року. Продукцію оприбутковують і списують на витрати на протязі року за плановою собівартістю; коригують за фактичною собівартістю лише після складання звітних калькуляцій по завершенні року. Корми та насіння з врожаю поточного року також списують на витрати за плановою собівартістю із подальшим коригуванням за фактичною собівартістю.

Отже, виробництво сільськогосподарської продукції має галузеві особливості, які слід враховувати при організації бухгалтерського обліку на підприємстві.

Найважливішим засобом виробництва у сільському господарстві є земля. Так в інших сферах економіки засоби виробництва у процесі використання зношуються, а в с/г при дотриманні правил агротехніки (в результаті осушення, іригації, інших меліоративних робіт) земля навпаки набирає нових властивостей, підвищуючи віддачу.

Оскільки земля не зношується, щодо неї не нараховують амортизацію. Земельні ділянки мають різну продуктивність, тому виникає необхідність точного обліку вкладень у підвищення її родючості.

Для сільськогосподарських підприємств характерним є те, що в результаті виробництва отримують кілька видів продукції (молоко, приплід, зерно і солону тощо).

Зазначені особливості зумовлюють і певні особливості в організації бухгалтерського обліку сільськогосподарських підприємств:

<p>для сільськогосподарських підприємств характерним об'єктом обліку є біологічні активи;</p> <p>собівартість продукції визначається у кінці року;</p> <p>не нараховуються амортизація на землю;</p> <p>обліковується витрати минулих періодів під урожай поточного року і витрати поточного року під урожай майбутніх років;</p> <p>рівень собівартості одного виду продукції залежить від собівартості іншого;</p> <p>витрати обліковують за галузями, культурами, виробничими підрозділами.</p>
--

В процесі дослідження встановлено, що організація бухгалтерського обліку в сільськогосподарських підприємствах має свої особливості, які пов'язані з галузевою специфікою. При веденні бухгалтерського обліку

сільськогосподарські підприємства керуються загальною нормативно-правовою базою та галузевими документами.

Бухгалтерський облік в сільському господарстві, як і в будь-якій іншій сфері, є системою, яка забезпечує збір, реєстрацію та узагальнення всієї інформації про майно, зобов'язання підприємства вираженою в грошовому еквіваленті. Він забезпечує безперервний і всеохоплюючий документальний облік всіх без винятку операцій проведених в господарстві.

Література:

1. Інструкція “Про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій” від 30.11.1999, № 291: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

2. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій” від 30.11.1999, № 291: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

Олена Зінченко

к.е.н., доцент

Катерина Білоус

студентка

Київський національний університет технологій та дизайну

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Нині проблеми обліку основних засобів в умовах ринкової економіки набувають особливої актуальності. Найгостріше це питання стоїть для підприємств, матеріально-технічна база в яких виступає основним засобом праці. Адже відносини власності стимулюють підвищення відповідальності суб'єктів господарської діяльності за раціональність та ефективність своєї роботи, яка прямо залежить від забезпеченості підприємства основними засобами. Це пов'язано з дуже стрімким зростанням рівня техніко-технологічного оснащення, використання новітнього передового обладнання та високопродуктивних засобів виробництва, що в свою чергу потребує правильного облікового підходу.

Основним нормативним документом, що регулює облік основних засобів є П(С)БО 7 "Основні засоби" [1].

Об'єкт основних засобів визнається активом, коли: існує ймовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з використанням цього об'єкта, і його вартість може бути достовірно визначена.

Крім того, у визначенні основних засобів наведені такі критерії їх визнання, як: